

JÓANIS ERIK SKAL SAMANSJÓÐA SJÚKRAHÚSVERKIÐ

- Mín uppgáva verður at fáa fólk at hyggja eftir einum felagsmáli og fáa tey at kenna seg aftur í tí. Óansæð hvat starv tey hava, so eru øll týdningarmikil fyri at náa málunum. Tað er óansæð um man er lækni, maskinmeistari ella vaskikona. Fyri at náa aðalmálinum, so er hvørt einstakt starvsfólk týdningarmikið. Tað sigur Jóanis Erik Køtlum, ið 1. januar tekur við starvinum sum forstjóri í sjúkrahúsverkinum

HALLUR AV RANA
HALLUR@SOSIALURIN.FO

Ein av mest umstríddu nýskipanunum innan føroyska heilsuverkið seinastu árin verður loksins sett í verk 1. januar, tá føroyska sjúkrahúsverkið á fyrsta sinni fær ein forstjóra, ið skal standa á odda fyri øllum trimum sjúkrahúsum.

Nógv hevur verið kjakast í miðlunum um nýggja leiðarasessin í føroyska sjúkrahúsverkinum, og nýggi stjórin fær seg uttan iva royndan, tá hann skal samansjóða tey trý sjúkrahúsini, stóru starvsfólkabólkarnar og øllum teimum lokalu og politisku áhugamálunum, ið javnan koma til sjóndar, tá prátið fellur inn á tey trý sjúkrahúsini.

Í starvinum at samansjóða føroyska sjúkrahúsverkið hevur landsstýriskvinna í heilsumálum, Sirið Stenberg, sett ein av royndastu monnunum í føroyska heilsuverkinum, 51 ára gamla Jóanis Erik Køtlum, ið har við vendir aftur til sjúkrahúsverkið sjei ár eftir, at hann seinast sat í stjórassessinum á Landssjúkrahúsinum.

Drúgvar royndir

Tað er sostatt ikki ein heilt ókend verð, ið Jóanis Erik Køtlum nú stígur inn í. Eftir at hann í 1997 fekk prógv sum Cand.merc. við sergrein innan figgjarstýring frá Copenhagen Business School, fekk hann skjótt starv á Landssjúkrahúsinum, har hann bleiv settur sum verkætlanarleiðari fyri eina nýggja goymsluskipan.

Tann skipanin bleiv tó ikki til nakað, men um sama mundi fór táverandi figgjarleiðarin úr starvi,

»Eg kann ikki brúka sum umbering, at eg ikki visti hvat eg bjóðaði meg fram til. Eg veit hvat hetta starvið inniber, og eg hugsaði meg eisini væl um, áðrenn eg søkti starvið«

og tók Jóanis Erik Køtlum í staðin við sum figgjarleiðari á Føroya størsta arbeidsplassi. Líka síðan hevur yrkisleiðin hjá Jóanis Erik Køtlum í stóran mun verið innan heilsuverkið.

Í 2000 tók hann fyrstu ferð við sum stjóri á Landssjúkrahúsinum, tá hann gjørdist stjóri, og sat í sessinum í tvey ár. Eftir tvey ár í sessinum bar leiðin víðari, og hevur hann síðan verið deildarstjóri í Heilsu- og Innlendismálaráðnum, aðalstjóri í Heilsumálaráðnum, verkætlanarleiðari fyri menningarpartin av Talgildu Heilsuskipanina, stjóri í grønlenska heilsuverkinum og í 2010 var hann eitt skifti aftur í stjórassessinum á Landssjúkrahúsinum.

Heitur stólar

Nýggi forstjórin í føroyska sjúkrahúsverkinum er eisini væl vitandi um, at sessurin sum forstjóri er ein, har nógv ábyrgd og trýst fylgir við.

- Hetta er ein heitur stólar at sita í. Men eg kann ikki brúka sum umbering, at eg ikki visti hvat eg bjóðaði meg fram til. Eg veit hvat hetta starvið inniber, og eg hugsaði meg eisini væl um, áðrenn eg søkti starvið, sigur Jóanis Erik Køtlum.

Umframt at Jóanis Erik Køtlum frammanundan kennir væl til økið, ið hann nú skal leiða, so eru tað eisini nógv starvsfólk og leiðarar í føroyska sjúkrahúsverkinum, ið kenna Jóanis Erik Køtlum frá hansara tíð sum stjóri á Landsjúkrahúsinum og aðalstjóri í Heilsumálaráðnum. Men tað kann hava sínar vansar við sær, metir komandi forstjórin.

- Tað sum eg eri mest bangin fyri er Messias syndromið. Hann sum koma skal. Tað er eingin fyrimunur, men lat okkum síggja hvussu tað fer at ganga, sigur nýggi forstjórin.

Ein av orsøkunum til, at Jóanis Erik Køtlum tekur við enn einum starvi í føroyska heilsuverkinum, er tí hann sær nakrar nýggjar møguleikar í starvinum sum forstjóri í sjúkrahúsverkinum.

- Eg havi altíð hildið, at tað at arbeiða innan heilsuverkið er eitt gevandi arbeiði og við 20 ára royndum passa mínir førleikar væl til økið. Sjúkrahúsverkið er nokk tað økið, har eg best fái gagnnýtt mínar førleikar. Men um hetta einans var eitt stjórastarv á Landsjúkrahúsinum, so veit eg ikki, um starvið hevði verið líka spennandi at søkt. Sessurin sum forstjóri fyri øll trý sjúkrahúsini átti at givið fleiri møguleikar at gagnnýtt tilfeingið betri, nú tað ber til

at samansjóða sjúkrahúsverkið, sigur Jóanis Erik Køtlum.

Tað er ein stór uppgáva at skulu samansjóða tey trý sjúkrahúsini, og um tað skal eydnast, so er Jóanis Erik Køtlum sannførdur um, at hann má fáa øll starvsfólkini við upp á ætlanina.

- Mín uppgáva verður at fáa fólk at hyggja eftir einum felagsmáli og fáa tey at kenna seg aftur í tí. Óansæð hvat starv tey hava, so eru øll týdningarmikil fyri at náa málunum. Tað er óansæð um man er lækni, maskinmeistari ella vaskikona. Fyri at náa aðalmálinum, so er hvørt einstakt starvsfólk týdningarmikið.

Grønland sum fyrimynd

Í 2014 tók Jóanis Erik Køtlum við sum heilsustjóri í grønlenska heilsuverkinum. Tað merkti, at hann stóð á odda fyri 1400 starvsfólkum, og undir hansara leiðslu vóru sjúkrahúsini, kommunulæknarnir, tannlæknarnir, apotek og heimasjúkrasystarnar.

Undir samrøðuni gerst eisini skjótt greitt, at Jóanis Erik Køtlum er hugtikin av hvussu tað grønlenska heilsuverkið er skrúvað saman og teir møguleikar, ið tað gevur. Hann metir eisini, at føroyingar hava nógv at læra frá grønlendingum hesum viðvíkjandi.

- Grønlenska og føroyska heilsuverkið eru rættuliga ymisk og tó er okkurt, ið vit kunna læra av tí grønlenska heilsuverkinum. Í mínum huga, so er tað grønlenska heilsuverkið tað best skipaða, eg nakrantíð havi sæð, tí alt er skipað undir ein hatt. Tað gevur ein møguleika at menna heilsuveitingarnar og leggja tænastrarnar har tær gagna mest møguligt, sigur Jóanis Erik Køtlum.

»Tað sum eg eri mest bangin fyri er Messias syndromið. Hann sum koma skal. Tað er eingin fyrimunur, men lat okkum síggja hvussu tað fer at ganga«

Harumframt eru tað eisini onnur viðurskiftir, ið hann heldur høvdu verið áhugaverd at hugd nærri at hjá føroyingum.

- Tað at alt er ókeypis ger, at man fær meira fyri pengarnar. Tað ger m.a. tað, at tað ikki er neyðugt at hava eftirlit við rokningum millum almennar stovnar. Tað er jú heldur einki heilsuskapandi í tí. Pengarnar sum verða brúktir, verða brúktir til heilsu. Og tá heilivágur er ókeypis, so merkir tað, at man kann keypa tað bíligari inn, tí tað er eingin vinningur í tí.

Í Grønlandi eru tólv sjúkrahús. Høvuðssjúkrahúsið er í Nuuk, meðan ellivu smærri sjúkrahús eru spjadd kring landið. Hóast talan er um fleiri sjúkrahús enn í Føroyum, so metir Jóanis Erik Køtlum, at tað hevur eydnast munandi betri, at samansjóða tey har.